

Mengelmaren

In de Sint-Aldegondekerk te Zwevezele

De huidige Sint-Aldegondekerk te Zwevezele bestaat uit drie koren, een niet-uitspringend transept met achzijdige middentoren en een vijfbeukig schip. Een gedeelte van het schip moest gesloopt worden teneinde de straat, die westwaarts van de kerk loopt, te kunnen verbreden. Besloten werd met de onteigeningsvergoeding de vijf beuken totaal af te breken en te vervangen door een nieuw overzichtelijk schip; terzelfdertijd zouden de vier zware vieringspijlers de plaats ruimen voor vier lichte steunen in beton. De slooping begon in de maand oktober 1964. Bij die gelegenheid werd door dr. Luc Devliegher, in het kader van het provinciaal inventariswerk, en met medewerking van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en het Gemeentebestuur, een klein onderzoek van de ondergrond ingesteld. De resultaten waren meer dan bevredigend. Van een eerste (?) romaanse kerk kon het volledig grondplan opgetekend worden; het bestond uit een eenbeukig schip met half rond gesloten koor, in het geheel een 24 m lang. Waarschijnlijk in de 12de eeuw werden zijbeuken, een dwarsschip, twee halfronde zijkoren en een groot hoofdkoor bij gebouwd. In de gotische periode werden de zijbeuken opnieuw verbreed; er kwam eveneens een nieuwe koorpartij tot stand die in de Barok nog verbouwingen kende. Omstreeks 1890 werden aan het gebouw een vierde en een vijfde zijbeuk toegevoegd.

B.

De arend in Vlaanderen

Op de vraag in Biekorf 1964, 64.

De arend komt nu nog voor in onze streken, o.m. de zeearend. Natuurlijk niet veelvuldig, maar er zijn er nog. Een paar jaar geleden werd bvb. een visarend neergeschoten te Tielt.

In het Kon. Besluit van 15 sept. 1964 (Belg. Staatsblad van 18 sept. 1964) staat de arend dan ook opgegeven onder de vogels waarvan het bezit van opgevulde exemplaren moet aangegeven worden tegen 19 december 1964. Volgens dezelfde wettelijke beschikkingen mogen dan ook de arenden en een 40-tal andere vogelsoorten niet meer gevangen, gedood of in bezit gehouden worden.

L.V.A.

Wackerbout

Een plaatsnaam tussen Wenduine en Oostende.

De naam Wackerbout wordt door R. V. gelezen op een zeekaart van Waghenaer uit 1584. (Biekorf 1964, 320). Ook in latere zeeboeken komt die 'plaatsnaam' voor, somtijds gespeld *Wackerbout*.

In De Vyerighe Colom, uitgegeven te Amsterdam in 1645,

Ie Boek, 2e deel, blz. 16 vind ik een profiel van de Vlaamse kust van Wenduine tot Nieuwpoort. De opvolging van de landmerken is: 'Wenduine, Wackerbout, Oostende, S. Gatelin (= S. Caterine) Middelkercke, Lombaertzyde, Nieuwpoort'.

Hetzelfde zeeboek geeft blz. 12 de volgende beschrijving van 'de Cust van Vlaenderen, van Wenduynen tot door de Hoofden by Tresport...:

Tusschen Wenduynen en Blanckenbergh staet noch een toorenken geheeten Jan Davids toorenken.

Oostende leyt een myle weegs bewesten Wackerbout.

Een half mijl bewesten Oostende eyndt S. Cathelijne. Een mijl daer bewesten Middelkercken een dicke plompachtighe hooge tooren.

Van Middelkercke tot Nieupoort ist anderhalf mijl, daer is een plompen toren met een scherp toorenken.

Een weynigh beoosten Nieupoort leyt onse Lieve Vrouwe van Lombardijen een hooghe plompe toren.

Van Nieupoort tot Broers ist twee mijlen, van Broers tot Duynkerken drie mijlen.

De Soutkoten is een mijl beoosten Duynkercken'.

Het Grote Zeeboek van Claas Janz. Voogt (Le Nouveau et Grant Illuminant Flambeau de la Mer, Amsterdam 1695) geeft in het Tweede Deel blz. 15 een profiel 'Knock - Heys - Liswegen - Blankenbourg - Wenduynen - Wackerhout - Oostende'. De naam Wackerhout komt niet terug in de beschrijvende tekst. Doch in hetzelfde Tweede Deel vind ik vooraan, tussen de 'Vertooningen en Opdoeningen der Zeekusten' een profiel van Claes de Vries, landmeter, met de landmerken: 'Knok - Heys - Liswegen - Blankenberg - Wackerhout - Oostende'. In dit laatste profiel is de naam Wenduine weggefallen.

Daarmede is echter de plaats Wackerbout, alias Wackerhout, nog niet geïdentificeerd. Komt de naam in territoriale documenten voor? Tot nu toe is hij alleen gevonden in zeeboeken. Men moge hier ook opmerken dat De Flou de zeeboeken in de bouwstoffen voor zijn Topon. Woordenboek niet heeft opgenomen. Ten onrechte. De zeeboeken bieden in de beschrijving en de profielen van ons kustgebied heel wat plaatsnamen die het situeren en onderzoeken waard zijn.

E.N.

Gevaarlijke vissersvrouwen van Oostende 1872

In juni 1872 werd Mgr. Faict, bisschop van Brugge, ervan op de hoogte gebracht dat de Italiaanse prinses Margaretha, in gezelschap van de Belgische koninklijke familie naar Oostende zou komen. Margaretha van Savoie was de dochter van de hertog van Genua en nicht van koning Victor-Emmanuel die in 1870 in de kerkelijke ban werd geslagen wegens zijn houding in de Frans-Duitse oorlog